

BOTEZ 1947

Se aștează în șanțul de pe marginea șoselei județene. Soarele se lăsăcă în astăzițit, dar stelele nu și făcuseră încă apariția pe cer. Stătea așa și privea mașinile și motocicletele ce goncau nebunecă pe șoseaua națională. Acum, o mașină își aprinde luminile mici, și alta, venind din direcția opusă, făcu la fel. Așa începea înscrarca pe șoseaua națională și toate vehiculele străpeseau în fața lor asfaltul cu luminile lor sfîlătice. Pe urmă, o mașină aprinde luminile mari și farurile străpeseau cu var toti copacii de pe albi. Așa se lăsa scara pe șoseaua națională.

Văzu apropiindu-se un autobuz luminat care se opri, ca apoi să pornească din nou cu două lumini rubiniș la spate – știa că era autobuzul ce trebuia să-l ducă în orașul apropiat unde urma să înnopteze, dar continua să șadă în șanțul de la marginea șoselei județene și să privească peste câmp cum se încrucișează luminile farurilor pe șoseaua principală, cum clipsește semnalizatoarele roșii, cum se îngâna politicos farurile de întâmpinare și cum se îndepărtează unele de alttele luminilele ochilor din spate.

Imediat în urma lui începea o pădure deasă. Undeva, la marginea ei, strălucea de albăță zidul casci pădurii lui din care ieșise acum un felinar aprins cu abajur verde ce se legăna în ritmul pașilor ochiui ce-l purta, dar care nu se vedea. Deodată felinarul dispără într-un dosar, ca apoi

6 / BOHUMIL HRABAL

să repara și din nou să dispare. Cine era cel ce purta felinul acela cu gaz în preajma clădirii de la marginea pădurii? se întrebă el și, în clipa aceea, dinspre poșta națională ootiră spre el două faruri puternice, care, cu câteva clipe în urmă, îl orbisără cu luminile lor. Se auzi un scrâșnet de frână.

— Vreți să vă duc undeva? îl întrebă o voce plăcută de bărbat.

— Eventual, răspunse, și, sprijinindu-se cu o mână de marginea șanțului, se săltă pe șosca, apoi, aplodându-și spinarea, se furiașă în mașină lângă șofer.

— Încotro? îl îscădi șoferul.

— În direcția în care mergi și dumneata, îi răspunse.

— Asta înseamnă că avem același drum, spuse șoferul zâmbind.

Lăsând în jos gcamul portierei, întinse mâna în sus și simți cu voluptate scrul răcoros al scrii strcurându-i-se printre degetele răsărite ale palmiei. Se bucură.

— Miroase ca-n dulăpiorul cu mirodenii al mămichii! spuse el.

— E o pădure de stejar?

— De fag.

— Păcat. Cartea mea preferată și oca mai norocoasă c nouarul de ghindă, spuse tovarășul de drum, grăbindu-se să adauge: Pasărca moartă.

— Îl auziți? spuse șoferul ciudind urechile. Asta e un Zündapp! Îl auziți ce frumos înaintează? Ca un BMW.

Și continuă să asculte zgometul motocicletei care se apropiă. Când accasta îl depăși, surprinsă sclăparea argintică cilindrului inclinat.

— Da, c un Zündapp, spuse satisfăcut.

— Ce măsuri aveti? întrebă apoi șoferul.

— Antreprenor de pompă funebre.

— Oho!

— Da, aşa cum vă spun. Vă sunt dragi părintii? Tatăl, mama? Plătiți pentru ci cu anticipație o înmormântare frumoasă la Arimathaea... Mai vorbi un timp, spoi adăugă cu altă voce: Asta c firma pe care o reprezintă.

— Scrisoare? se minună șoferul, apucând cu putere volanul.

Undeva, mai departe, zburda pe asfaltul șoselei un șofer de casă poștaș; doadă încremeni orbit de luminiile farunilor și închise ochii. Șoferul spăsă pe accelerător, dar nebunaticul șofer se amulscă din vrăja luminii, și, săritind în șanț, blana lui albă se topă în adăpostul sigur al beznicii.

— Fir-ar să fie! spune șoferul, vărmându-și năduful.

— Și ce înmormântare frumoasă putea să fie, ținu să sublinieze tovarășul de drum. Pe tavă, bogat împodobit, ascunsă cu ecapă prăjită, împână cu usturoi și slănină afumată, cu foi de dafin, cu câteva boabe de piper și condimente.

— Și un pic de nucșoară, spuse șoferul, grăbindu-se să adauge: Dar cu tot nu vă cred... Hai să facem un târg. Eu vă duce unde vreți, și dumneavoastră îmi organizați în schimb o înmormântare.

— S-a făcut, în cuiuînță agentul firmei de pompă funebre – unde sunt morții?

— Morții sunt cei ce ne-su depășit, răspunse șoferul râzând.

— Excelent! În fond, cine nu și-ar dori o înmormântare frumoasă?

— Eu, unul, nu mă omor după ca! ținu să precizeze șoferul.

— Mă rog, dar ca oricăr om, vreți, fără doar și posate, ca plecare dumneavoastră pe drumul voșnicici să fie în spațiu încât oamenii să-o mai pomenească și peste zece ani, spunând: „Înmormântările de azi nu mai au nici un hăz, dar în urmă cu zece ani a fost înmormântat unul, cum îl zicea? Da, a fost o înmormântare pe cinste, cum scrie la carte!” Iar așa cum vă văd, dumneavoastră v-ar sta bine un sieru de tipul sarcofagului egiptean, modelul numărul zeptă. Credeți-mă, merită să dați un ban în plus, nu de alta, dar pe urmă moartea vi se pare mai ușoară.

Dodată, din șanț tășni un fazan, o pasare de toată frumusețea, cu penaj elegant și cu ochii de amarald. Privi îndechind luminile farurilor și, uluit, ridică un picioruș, continuând să se urcă, fascinat, strălucirea lor iresistibilă.

Șoferul smuci brusc volanul, îl răsuci repede la loc, dar fazanul își luă zborul, culorile pitorești ale penajului său se revârtează peste unul din farurile mașinii, pasarea alunecă la iuteală de-a lungul gălamului, bătând din aripi cu toată puterea, și cele două piciorușe orizontale se lipesc înălțându-se și dispărând în beznă.

— Ei, drăcia-dracului! scrăgini printre dinți șoferul.

— S-a măntuit, răsuflă ușurat agentul firmei de pompă funcție, a zburat din sieru de tinichea, îndepărând în felul asta sfârșitul său firesc, cu același onoruri pe care îl avea pregătit și șopurașului de casă. Dar să știi de la mine: pentru fazanul impănat e binevenită o crangă mică de cimbrișor! ținu să prociceze agentul, ridicând un deget exclamationiv...

Șoferul tăcea cu înverșunare.

Din spate înaintau impetuos două faruri puternice, alternând luminile și semnalizând astfel că dorește să-i depășească.

— Ei, hei, troci odată, roști șoferul, făcând scmn cu mână în bătaia luminilor orbitoare și, trăgând spre marginea carosabilului, se grăbi să adauge: Astea-i, cu siguranță, Fordul lăptarilor!

Și în clipa aceea autocisterna argintic trocu vîjelios pe lângă ei îndepărându-se văzând cu ochii.

— Asta merge cu nouăzeci, ținu să precizeze, plin de el, șoferul, continuând să povestească printre hohote de râs: acolo, pe șoseaua națională, la o cotitură a ieșit odată de pe câmp un țăran cu vacile lui și... un Ford ca asta, care găsește nebunie... a derapat înainte de a intra în curbă; cisterna s-a dat de-a dura și, zburând peste capul țăranului, s-a zdrobit de un copac. Iar țăranul putca să se încoc în lăptea cu vaci cu tot.

Așteptă să se stingă imaginea potopului de lăptei, după care întrebă:

— Și cu înmormântarea mea cum rămân?

— Preții camerei mortuare vor fi imbrăcati din belșug cu pânză neagră, iar în fața sicriului dumneavoastră va sta o cruce argintic strălucitoare. În jurul sicriului, trezoci și șase de lumânări a către un sfert de kilogram bucate. Dorîți ca atelejul – mă refer la cai, să poarte pompoane festive? Pentru aceste pompoane se aplică un supliment de cinciseci de coroane de fiecare cal. Pe urmă...

— Gata, ajunge, acum vă cred. Bîncințelea, după vorbă... dar, spunți-mi, ce-ati fost înainte de a vă apuca de această tristă meserie?

— Ce-am fost? Paracliser.

— Oho! izbuinți șoferul, ridicând mâinile și izbind cu el în roata volanului – asta-i pentru mincinoasă prea tare. Și ce-ai fost înainte de a fi paracliser?

— Cartofor profesionist. Țincam banca la Gotul. Și-am jucat de atâtea ori jocul de cărți Bîncințelarca

Domnului, până când, într-o zi, am trecut prin preajma bisericii și mi-am zis în sinec mca: „Ce-or fi făcând aia, acolo?” Și văzându-l pe capelan cum face sfânta slujbă, mi-am zis pe loc: „Asta e de tine, băicte!” Așa am devenit paracleric și, cinstit vorbind, m-aș reîntoarcă bucuros la moștenire asta...

Dintr-un lăstăriș răsără o căprioară; sări pește șanț și prinse să traverseze șoseaua. Deodată, se întoarce și își atântă privirea în luminile farurilor. Șoferul spăsă pe accelerator și se aşeză mai bine în scaun.

— Tineri! vă bine, scrăziți printre dinți, să nu-mi spărgeți parbrizul cu fruntea.

Și căprioara devinea mai mare, tot mai mare, acum aproape că mirosea farurile mașinii. Șoferul sunuci volanul, agăță căprioara cu aripa și, inserând un arc ușor, o proiectă în șanț. Și, brusc, spăsă pedala frâncii.

Pe urmă, cu capul și trupul răsucit spre geamul din spate, dădu în apoi – și opri.

În fața farurilor se înălță un fum albăstrui emanaț de motorul suprăincălzit. În jur domnea o linie de desăvârșită. Șoferul sări din mașină, scoase din butunarul ușii un cutit de vânătoare și, intinzându-i lanterna tovarășului de drum, îi spuse pe un ton poruncitor:

— Aprende-o!

Se uită în jur, șoseaua era puistic în ambele direcții, îci-colo, doar, se auzea căte un foșnet fireav, stârnit de căderea unci frunze ruginoase...

În șanț, căprioara întoarsă într-o rână, răscolca cu copitele asternutul de frunze uscate, scurmând pământul recăvn. Văzându-l pe șofer și orbită, din nou, de lumină, încercă să fugă. Se rostogoli de căteva ori, scoțând un bchăit de jale. După care amuți cu ochii căscăti, și din boticu-i negru începu să i se prelungă o dâră de sânge.

Şoferul îşi aruncă privirea în ambele sensuri, pe posca nu se sărca tipicnic de om. Evaluă situaţia şi, cu un salt puternic, se năpustă asupra animalului și-l lipă de pământ. Dar căprioara era robustă și, cu o forţă nebănuită, împinge în sus greutatea omului, încrucișând să se acuture de ea. Şoferul o apăsează în frunzele căzute și în acest timp animalul răpus îl linse de câteva ori părul, de parcă i-ar fi cerut compasiunea. Bărbatul îşi elibera o mână și lama scăpitoare a cutitului de vânătoare se infipează, printre coaste, în inimă căprioarci... Abia atunci căprioara codă și nu mai scoase nici un sunet; apoi se molești de-a bîndea, se întinse, și din ochi își se preclinse o lacrimă mare străluind ca un briliant...

Şoferul se ridică în genunchi, se punte greu pe picioare, apoi, rupând dintr-un brad o crenguță mică, o frânse în două și introduce o bucătică în boticul căprioarci și ocalită în rana mortală dintre coastele animalului...

— Să-acum, repede! strigă şoferul, alergând spre maşină.

Trase pătura de pe bancheta din spate, o întinsc la înțeala, după care luă căprioara în brațe și o șeză cu grija și cu gingășie în pătură, ca pe un copil adormit. Apoi legă plodul cu patru noduri și dusec bocecauă în mașină, pe perna din spate.

Se șeză la volan, dar în aceeași clipă se răsgândă, se dusec înapoi în șant, netezii cu gheata urmărești bătălii, după care asternu un braț de frunze peste locul cu pricina...

Porni motorul și, când mașina se urni din loc, spuse:

— Nici nu v-ar veni să cred. Dar mititica astă când te ia în copită, te spintecă în două, cu haine cu tot, ca un cutit cu lama cea mai tăioasă.

— Sărăcuță, spuse fostul paraclisor, acum agent de pompere funcțore.

Deanupre unui luminiș atârnă pe cer o lună de alarmă...

Şoferul era năspus de tulburat și își masca tulburarea sporovând:

— Nici nu v-ar veni să crede pe cale că roagă oamenii în zilele noastre! În orașul nostru, niște tineri au pătruns prin spargere într-o biserică și, în totală noptie, au aprins lumânările în altarul principal și au început să săvârșească singuri liturghia!... Unul cântă: „Doamne Dumnezeule, ajută să nu se îngăduie să dansăm boogie-woogie, dă, Doamne, să nu se îngăduie să dansăm boogie-woogie”. Și ocilații îi tineau isonul, răspunzând în cor: „Dă, Doamne, să nu se îngăduie să dansăm boogie-woogie”. Pe cîinstea mea, aşa cântau: „Dă, Doamne, să nu se îngăduie să dansăm boogie-woogie!”... Și săvârșeau aşa liturghia acela neagră, spărgeând dulapurile și punând pe ei veșmintele și mantile de liturgie... Pe urmă au vrut să cânte jazz la orgă, dar în loc să spese buttonul orgii electrice, au spăsat buttonul clopoțelor electrice, care au început să bată vîrstos... Și oamenii au dat buzna din casile lor... și, văzând biserică luminată, s-au uitat prin șura cheii și i-au sărit înăuntru pe tinerii acela zbenguindu-se în odăjdi... și au forțat ușa, dar flăcăii au stors-o pe o ușă lățuralnică. Paraciserul încă mai aduna în amiază zilci următoare vesemintele de liturgie agățate prin sălcile de pe malul parâului de la marginea orașului, se amuză șoferul, în timp ce cu o mână ținea volanul, iar cu cealaltă pipăia, în spatele lui, pătura în care era înfigurată căprioara... S-a stins, spuse satisfăcut, grăbindu-se să adauge: Odată, peintr-o mișcare reflexă, mi-a spintocat bancheta de piele până la arcuri! Și asta, la un sfert de oră după ce am răpus-o!... Dar ce ne facem cu tinerii?! Dacă nu li se dă occa ce vor, își iau singuri... La drept vorbind, de ce să nu dansesc băieții boogie-woogie? Să dansesc, nu-i aşa?

Ieșiră din pădure – luna făcea să strălucească peisajul unduit al colinilor și mașina se apropia de un sat întins.

Pe urmă, apăru primul felinar, sub care doi tineri stăteau sprijiniți de cadrul unei biciclete, fumau și se veseloașu. Mai încolo, pe niște butuci, cincva aprinse un chibrit și lumină borul unei pălării, iar din curțile gospodăriilor se auzeau zornăituri de lanțuri și mugete de vaci.

— Am ajuns la destinație, spuse șoferul, iar dacă dorîți puteți înnopta la cărciumă, au acolo o odăită convenabilă.

Și, rostind aceste cuvinte, frână în dreptul unei case cu etaj. Toate ferestrele erau luminăte și, prin ziid, răzbucându-se cuvântul unui gramofon de modă veche.

Coborără, și șoferul înceuie cu grijă ușile mașinii.

— Nu-s pătat de sânge? întrebă.

— Să vedem, răspunse agentul firmei de pompieri, acroșând la lumina felinarului stradal față distinsă a genunchului său binefăcător: un pic aici, spuse, și, scoțând batista, scuipă în ea și începu să steargă sângele încă proaspăt de pe obrajii șoferului.

— Braconajul său s-ar putea să mă îngreasească o dată din ochiuri, spuse acesta în soaptă... Stropăște-mă, Doamne, cu ulci de isop, să mă fac mai alb ca zăpada...

— *Et cum spiritu tuo, îi răspunse tovarășul de drum...*

La etajul casci se deschise o ferestra - o femeie în rochie neagră și șort alb se splocă în afară, se uită la mașină, spoi la șofer... și, desfăcându-și brățele, se întoarse și strigă fericită spre ochi dinăuntru:

— Sfintia nu a venit! Botoul poate să înțepă!

VREMURILE BUNE DE ALTĂDATĂ

Era ocazul amicului. Doi domni în vîrstă, care tocmai se scăldaseră, stăteau întinși pe scândurile incinse ale străndului galben și soarelle dogoră atât de puternic, încât costumele lor de baie erau aproape uscate.

Cârciumarul își mânăgea pieptul părros și încărunkit și își aducea aminte:

— Ultima afacere grozavă am făcut-o în patrușopt. M-am prezentat la fabrica de bere din Velké Popovice, în preajma Sokoliadci. Îmi zicec președintele: „De punctă garanția și veți primi la stadionul Strahov cel mai mare stand pentru ca mintea sănătoasă să sălășuiască și ca într-un corp sănătos”. Zic: „Păi, pentru chiria asta ar trebui să dau ceva pe puțin la zecă butoaie și două sute de litri”. Dar președintele berărici îmi zice că ideea lui Tyříč este de profundă încât o să golesc nu zecă butoaie, ci, cu siguranță, patru sute de butoaie. Așa se face că am bătut palma și ne-am despărțit cu salutul: „Trăiască Sokoliada”.

Doctorul înceță să se mai ungă cu alifie împotriva insolăției.

— Da, zisec cl, cum e începutul așa și sfârșitul! De accea mic îmi place să-mi aduc aminte cel mai mult de primele zile ale practicii mele ca medic. O, da! Era în prima zi frumoasă de primăvară, ca astă de azi, când am început. Și ce noroc pe capul meu! Un băiețel mușcat de

un căine turbat! În timp ce-l transportam la spital, dumnealui și-a ieșit din mintă, a sărit din tren și s-a zis cu el, dar, ce-i drept, ca prim pacient mi-a prezis o carieră promițătoare. Și, ce credeti, a doua zi o altă surpriză îmbucurătoare! Un cal mușcă urechea unui argat, abia mai stârnă urechea de lobul ci, iar eu i-am cusut-o, și dumneaci, urechea, s-a prins, prețiosă? S-a răsat! Ei, da, frumoasă era primăvara atunci când am început...

— Vă cred, spuse cărciumarul.

Apoi se ridică în capul oaselor, se săltă în picioare, se duse la duș și rămase câteva secunde sub bătaia șuveiului de apă reciclit. După care se aşeză din nou pe scaunul lăsat de picuri de apă scăpitorii ecuatoriali pe trupul lui să cadă pe scândura uscată... Și schiă:

— Nevăstă-mea încă a ținut să-mi spună: „Ai grija ce faci, nu te buzi pe nimic și pe nimic, și asigură-te!” Așa se face că am cumpărat o jumătate de vagon de cartofi și i-am depozitat în popicărie, după care am început să umblu prin oraș și am cumpărat tot ce se putea cumpăra. Pe Unra, carne de porc și mere și filcuri de morun, pe Batoșilor un cărciumar mi-a pus deoarece căteva lázi cu filcuri de anșoa, și în clipă în care mi-am dat seama că pentru această frumoasă idee îmi lipesc gologanii, m-am împrumutat cu două sute de mii de coroane de la frate-miu.

— În schimb, nici nu mi-a trebuit nimic pentru început. Vă dați seama, asta se întâmplă pe vremea Austro-Ungarici, și ce să vă mai spun, până la urmă a dat peste mine norocul să mă însoțească cu o văduvă care mi-a adus cu ea doi copii, spuse doctorul visător, continuând să descrie nostalgic tot ce mai văzuse pe unde văzuse și ce mai pățise în trecutul îndepărtat: Ce să mai spun, ziua nunții a fost, într-adevăr, o zi norocoasă: unui asistent i

s-a rupt țeava puștii în timp ce trăgea cu arma, și o bucată de fier i-a pătruns în cavitatea frontală. Iar cu i-am scos de acolo un centimetru de țeavă! Pentru împreava asta m-a felicitat profesorul Jedlička, în persoană...

— Într-adevăr, mare noroc! Și cu, cinstit vorbind, am căpătat atunci un cort mare, chiar sub tribuna oficială – telefon, zecă princheindei, băiețasi de prăvălie... numai că... vorba ecca... Sokolii erau, ideea era, berci erau, în schimb, vremec nu era! Răcoare! Frig! spuse cărciumarul cu tristețe și, cutremurându-se din tot corpul, schiă: Așa se face că în a patra zi i-am spus nevesti-mui: „Cum vezi, mămico, cu bercia nu merge, n-am vândut decât patru seci de hectolitri și asta ar putea să primejduiască frumoasa ideea a marchii Tyř. Ne apucăm de tartine”... Și fata cărciumarului se lumină din nou: Așa se face că am închiriat o mașină, am angajat șase femei la curățatul cartofilor, am adus două mii de pâini, am lipit în cărciumă patru mesec, am înșurubat pe ele mașinuțele de tăiat pâine... și am pornit afacerea!

Doctorul își împreună mâinile sub genunchi și, mijindu-și ochii, se uită la soare:

— Mic, vremec nu mi-a pricinuit niciodată neasuri, fiindcă Austria era tot ce putea fi mai frumos. În o mic nouă sută treiseci, de sărbătorile Paștelui, totul era înverzit, și, pentru desăvârșirea ochii superb imn al naturii, de Sâmbăta mare mi-a fost adusă în cabinet o servitoare care mi-a vomitat pe masă un ditamai vicemec parazitar! Așa ceva nu mi se mai întâmplase în toată cariera mea de medic. Și, colac pește pupăză, în a doua zi de Paști, când se umbără cu sorcovă, un puștan a înghițit o privighetoare. L-am recomandat să consume pâine din balșug și chiar în ziua următoare au venit la mine părinții lui să-mi spună,

fericiti, că puștiul lor a început iar să-i fluieră privighetoarei, și a-o îngânc...

— Interesant, incuviață căciunuarul, mutându-se ceva mai încolo pe scândura dogoritoare. În schimb, eu am trimis-o la primărie pe nevestă-mea. Acolo i-am spus: În regulă! Și pe loc am început să transport la Strahov, cu mașina, mii de tartine. Colegii se minunau, se cruceau, dar eu vineam. Prin chindicii se duceau cu tartinele departe, până în spatele stadioului, acolo unde se încoleau sokolii. Le dădeam păptezeci de haleri de fiecare tartină și câștigau băiețășii bănuți frumoși, ca să nu mai spun că, în același timp, susțineau și întăreau o idee frumoasă... Colegii veneau și mă întrebau: „Nu-mi vinzi și mic o lădiță cu macrou? O lădiță cu fileuri de morun”. Și eu le răspundeam: „Nici gând! Asta ar însemna să mă împotrivesc ideii sokolilor că numai cel puternic merge înainte!”

În clipa aceea căciunuarul se săltă în capul oaselor, și, sprijinindu-se cu mâinile de scândura încinsă, îl privi pe doctor drept în față. După care, răluă, rostind apărat fiecare cuvânt:

— Și, iată, în felul acesta cram aproape singurul care vineam tartine. Nici n-aveam timp să ţin o socoteală. Îndosam încasările zilnice într-o față de masă, o legam și punem în ea un biletel cu data respectivă!

Și, rostind aceste cuvinte, căciunuarul se lăsă din nou pe spate și, cu față numai zâmbet, își măngâie fruntea întâlcaptă.

— Asta zic și eu, succesi, spuse cu invidie doctorul, ștergându-și cu podul palmei sudoura care-i țăznea din trup. De un noroc ascimănător am avut și eu parte după noptile sfintilor Filip și Jakub. Un măcelar jupuise un hoit și se imbolnăvise de vîrsat de vînt. L-am tratat și, până

la urmă, m-am molipit și cu, și așa se face că toți medicii m-au învidiat, fiindcă au scris despre mine toate ziarurile și revistele de specialitate. Din povestea asta s-a născut însă o mică neplăcere. Bătca clopotul vestitor de moarte și primarul și-a închipuit că măoclarul cu pricina și-a dat duhul, drept care i-a poruncit omului de serviciu să se ducă la el cu sacerul. Dar măoclarul a tășnit din casă cu cutitul, a luat în șuturi sacerul de l-a făcut surcul și tot în șuturi l-a adus pe omul de serviciu, până în cabinetul meu. Căteva săptămâni n-am putut să mai spăr în public, închecic doctorul și se ridică în picioare, dar, uitându-se la scandură, își dădu seama că vedoarea înscriște pe ca conturul părților trupului pe care zăcuse.

Așa stând lucrurile, se întinse pe scandura uscată, alături de circummar, și reluă:

— Un caz frumos a fost și acela când unui potocovar i-a zburat în ochi o zgară aprinsă și potocovarului i se părca mereu că vede în față lui statuia unci femeii despărțite. Î-am scos zgară din ochi, dar ochiul i s-a scurs. „Păcat de statuia aceea arătoasă!”, mi-a spus atunci, oftând, omul acela bun și cumșocadă. Da, ziua aceea a fost, într-adevăr, o zi minunată! Plouașc, pe urmă a răsărit soarele și, odată cu curcubcul, a plecat din cabinetul meu potocovarul cu ochiul bandajat... Pe mine, în general, m-a însoțit prin viață poczia.

— Și pe mine, se grăbi să spună că circummarul. Ce-i drept, mai toți negustorii m-au înjurat atunci la Sokoliada aceea, dar eu le-am răspuns: „Nu vă c rușine?! Ce fel de ochi sunteți?!” Da, fiindcă cu cram patriot. Pe urmă, trei zile în urmă, după Sokoliadă, am stat cu nevastă-mea și am socotit... Și, săltându-se, cu o mișcare zvăcniță, în capul oaselor, circummarul își holbă ochii, ca atunci când se

rătoia la colegii săi, și continuă: Ne-am învuiat în cărciumă, și am început să desfacem fetele de masă una căte una, și, cinstit vă spun, mă luase cu călduri de atâta numărăt, dar îi dădcam înainte, nu ne oprecam, și după ce am desfăcut a patra boceca, mi-am dat în sfârșit seama că ideea lui Tyri nu c frumoasă, ci minunată, căci următoarele bocele crău toate ale mele. Opt bocele am câștigat... În total, trei sute de mii! se jură cărciumarul, așezat în genunchi și uitându-se drept în ochii închiși ai doctorului.